

Občané, srovnávající první třicítku kandidátů, kteří dostali od voličů nejvíce hlasů, s třiceti zvolenými členy městského zastupitelstva, vidí, že mezi zvolenými jsou takoví, kteří obdrželi i o celé stovky hlasů méně.

Např. nezvoleni byli:

ing. Bartoň	2456 hlasů
p. Durec	2378 hlasů
p. Polák	2307 hlasů

atd., naopak byli zvoleni např.:

p. Nováček	1400 hlasů
p. Hozman	1428 hlasů
p. Hozák	1467 hlasů

Volili jsme podle zákona

Volební zákon, jehož přijatá litera dávala šanci volebním stranám, které sestaví kandidátku s větším počtem lidí, neumožnil, aby v zastupitelstvu byli kandidáti, získavší často větší počet hlasů, ale figurující mimo početné kandidátky volebních stran. Kdyby p. Bartoň a p. Durec byli v koalici s OF a SZ, popřípadě s ČSL nebo ve sdružení nezávislých kandidátů, mohli se stát členy zastupitelstva.

Pro občany, kteří dodatečně žehrají na literu zákona a mluví o nespravedlnosti, lze říci jen toto:

Volili jsme svobodně podle zákona přijatého svobodně zvolenými poslanci ČNR. Je možné, že pro příští volby přijmou poslanci zákon jiný. Všichni členové zvoleného zastupitelstva cítí v první řadě své povinnosti k městu, k jeho občanům. Bude-li činnost kohokoli z nich působit proti zájmům občanů a proti proklamované dělné spolupráci, musí o tom být občané informováni.

V zájmu klidného začátku práce nového zastupitelstva a u vědomí toho, že na složení zastupitelstva nelze nic měnit, redakce nezařazuje do tohoto čísla Prohlášení OI Varnsdorf 2000, obsahující výhrady proti některým členům zastupitelstva, kteří kandidovali za KSČS; odvolávající se na ministra vnitra T. Sokola, opakující smysl práce této OI a děkující všem, kteří jí odevzdali ve volbách svůj hlas. Z téhož důvodu nezařazujeme statistické přehledy, o jejichž zveřejnění nás požádala rada OF.

Redakce

Ministerstvo odpovídá radě OF

Z pověření pana ministra vnitra České republiky jsem Vaši žádost o pomoc při řešení stávající bezpečnostní situace v teritoriu města Varnsdorfu postoupil k posouzení a případnému přijetí příslušných opatření náčelníkovi Správy VB Ústí nad Labem.

Pro Vaši informaci uvádím, že do roku 1994 je předpokládáno zvýšení početního stavu příslušníků OOVV Varnsdorf asi o 17 včetně zřízení stanice v Jiřetíně. Realizace tohoto záměru je však plně odvislá od schválení požadovaného nárůstu pracovních sil pro resort ministerstva vnitra České republiky příslušnou vládou.

Závěrem Vám děkuji za projevenou snahu o řešení stávající bezpečnostní situace ve Vašem městě.

Hlavní velitel: mjr. JUDr. FRANTIŠEK ZELENICKÝ

Hlas severu

22 ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ZASTUPITELSTVA • Prosinec 1990 • 1,- Kčs

1. zasedání městského zastupitelstva

Ve čtvrtek 10. prosince 1990 se v sále ZK TOS Střelnice konalo 1. ustavující zasedání nově zvoleného městského zastupitelstva ve Varnsdorfu. Před zcela zaplněným sálem zasedlo 29 členů zvoleného zastupitelstva (ing. Richard Bejr byl omluven), aby zvolilo starostu, jeho zástupce a členy rady pro nové čtyřleté období.

STAROSTOU VARNSDORFU EDUARD VÉBR

Jednání zahájil úřadující předseda národního výboru pan Josef Mašín, který přivítal přítomné a předal řízení nejstaršímu členu zastupitelstva panu MUDr. Janu Pospíchalovi. Do jeho rukou pak složili členové zastupitelstva slavnostní slib, čímž se jejich funkce naplnila před zákonem.

VOLBA STAROSTY

Koalice Občanského fóra a Strany zelených, jakož i zástupce Sdružení nezávislých kandidátů navrhli do funkce starosty města pana Eduarda Vébra, protinávrh Čs. sociální demokracie, komunistické strany a nezávislé kandidátky paní Oldřišky Jiříštové byl, aby tento úřad zastávala paní Alena Farská. Z této dvojice byl po třetím kole **zvolen starostou Varnsdorfu pan Eduard VÉBR**

(Občanské fórum) v poměru hlasů 17:12. Tato volba, stejně jako ostatní, byla tajná.

VOLBA ZÁSTUPCE STAROSTY

Ze čtyř návrhů na zástupce starosty (A. Dudková, Petružálek, Valko, Benedikt) byla po druhém kolem **zvolena paní Anna DUDKOVÁ (OF)** s 16 hlasy proti 12 hlasům pro pana Ladislava Petružálka.

SLOŽENÍ NOVÉ RADY

Volba zbývajících sedmi členů rady si vyžádala pět kol a z 18 původních návrhů dostali důvěru: ing. Jiří Benedikt (Čs. strana lidová), Oldřiška Jiříštová (nezávislá kandidátka), Jiří Ježek (OF), Antonín Foret (OF), ing. Eva Hamplová (Strana zelených), MUDr. Martin Novotný (OF) a Miroslav Valko (Sdružení nezávislých kandidátů). Za tajemnici městského úřadu byla navržena a schválena paní Alena Farská.

Zastupitelstvo poté schválilo usnesení, ve kterém ukládá městské radě, aby připravila na příští zasedání zastupitelstva návrh na 6 členů do okresního shromáždění, navrhla novou organizační strukturu městského orgánu (zřízení odborů, zvláštních orgánů, komisí a aktivu) a počet pracovníků městského úřadu.

rd

4027 hlasů - úspěch i závazek

MUDr. Martin Novotný, osmatřicetiletý primář dětského oddělení varnsdorfské nemocnice, jako jediný z kandidátů získal více než čtyři tisíce hlasů a tedy absolutní prvenství u voličů. Velký úspěch i závazek na budoucí čtyři roky.

Jaký je to pocit získat nejvíce hlasů ve svobodných volbách?

Překvapilo to zřejmě nejenom mě. Byly to naše první svobodné komunální volby, které jsou oproti parlamentním daleko osobnější. Z pohledu kandidátů i voličů. A navíc — po tolika letech komunistického absolutismu jsou s demokracií větší problémy, než se zpočátku zdálo.

Počítal jste s podobným úspěchem alespoň v duchu?

Ani náhodou. Vždyť ve Varnsdorfu působím teprve pět let. Díky svému povolání se setkávám se spoustou lidí, a to mělo zřejmě vliv. Osobně volební úspěch považuji za určitý druh ocenění, kterého si velmi vážím.

Co rozhodlo, že jste přijal místo právě na kandidátce Občanského fóra?

Kandidaturu jsem hodně zvažoval. Nezdálo se mi, že bych se na to hodil. Nakonec rozhodly dva důvody. Jednak je OF i ve Varnsdorfu hnutím, které přes všechny výhrady rozhodující měrou přispělo k tomu, že jsme letos mohli opravdu svobodně volit. Druhým důvodem byla přízračná pasivita většiny lidí, kteří se z ulic a náměstí vrátili k televizorům, před nimiž opět proklínají všednodenní starosti. Za přispění podobných lenochů se opět ke slovu dostávají mnozí z těch, od kterých bychom už potřebovali mít klid. A protože sku-

tečná svoboda nemůže přijít shora, rozhodl jsem se kandidátku městského OF podpořit.

Vzhledem k výsledku jste nejžhavější kandidát na starostenský úřad. Současně však máte náročné i pěkné povolání. Co teď zvítězí?

S tím „tepelným“ označením mých starostenských nadějí si dovoluji nesoouhlasit. V přímých volbách by výsledek jistě dopadl jinak. A pak — o podobný úřad ani neusiluji. Mám své povolání rád a věřím, že v něm jsem svým spoluobčanům prospěšnější.

Jakou máte představu o povinnostech městského zastupitelstva ve zcela nových společenských a hlavně ekonomických podmínkách?

Jasnou — musí zastupovat co nejvíce občanů města. Musí se naučit naslouchat požadavkům a ty rozumně prosazovat důsledněji, než tomu bylo v minulosti. Na radnici se musí vrátit právo a výkonná moc, která dokáže přinutit organizace ve městě, aby sloužily občanům. Podmínky tržních vztahů v ekonomice tomu, doufáme, pomohou.

Mezi desítkou neúspěšnějších kandidátů jsou čtyři pracovníci zdravotnictví, tři kantoři, zástupce kultury. Vypovídá to mimoděk i o tom, co občany našeho města pálí nejvíce. Budete mít možnost přímo ovlivňovat zásadní rozhodnutí o našem městě, čeho se budou týkat ta první?

Nemyslím, že pořadí ve volbách je odrazem toho, co občany nejvíce pálí. Všem je jasné, že nikdo ze zvolených kandidátů nebude moci zastávat úzce profesní zájmy. Mezi prvořadě úkoly patří samozřejmě výrazné zlepšení bezpečnosti ve městě (a rozhodně tu nepůjde o „kosmetické“ úpravy zevnějšku), získání financí (Varnsdorf jako brána mezi „západem a východem“ by se měl stát doslova zlatým dolem), zlepšení zásobování... Já se však zmíním o tom, co je mi prozatím nejbližší. Za nezbytné považuji urychleně ověřit faktickou škodlivost znečištění ovzduší. Prvním předpokladem k tomu je zajistit spolehlivé a stále měření a zveřejňování výsledků. Současně bude třeba navázat kontakt s ostatními městy a obcemi v okolí. Na pomoc města čeká i nemocnice. Pomínu-li zastaralé technické vybavení, pak pacienty nejvíce zužuje fakt, že tento „největší hotel ve městě“ nemá ani vlastní kuchyň.

Dalším bolavým místem je školství. Budu prosazovat osmileté gymnázium, ale také zlepšení podmínek pro kvalitní pedagogy. Kdo má děti třeba na základní škole, ví, že nejde jen o problém vyučujících maturantů. Nedobrá stav souvisí i s faktem, že na celé řadě škol zůstali ve vedení lidé, jimž nic starého není cizí.

Posledním „horkým bramborem“, o kterém se chci zmínit, jsou sportoviště. Spor o ně mezi Iniciativou 2000 a tělovýchovnou jednotou má racionální jádro. Jde o to, najít společné řešení — zachovat již vybudované a fungující a znovu zvažít, co je z hlediska investic v současnosti pro město opravdu nejdůležitější. Neučiníme-li tak co nejdříve, začne se spor podobat onomu již vusatému „o federální interpunkci“ a nakonec se neshodneme ani na vyšší poplatků za psy, jako nedávno ČNR. A čekají nás problémy věru složitější.

Děkuji za rozhovor.

MILAN HRABAL

Někdo je pro - někdo proti

V č. 19 HS mne rozhořčil článek s názvem „Na změnu je již pozdě“. Jedná se samozřejmě o zdravotní středisko na sídlišti „U peršingů“. Na jeho naprostou nevhodnost obyvatelé upozornili velkou podpisovou akcí jak veřejnost města, tak odpovědné činitele. Jejich podpisové archy byly vystaveny v lékárně. To na staveništi nebylo ještě ani kopnuto a stavba se dala bez finančních ztrát přemístit.

Vzápětí o středisku psal HS. To byl na staveništi vztýčen jediný betonový

sloup. Opět bez výsledku. Obyvatelé sídliště měli udělat řetěz lidských těl a stavbaře na staveništi jednoduše nepustit. Jenomže u nás se podobná účinná akce nedá uskutečnit, protože lidé musí chodit do práce!

Proto považuji za zcela neseriózní počkat, až bude stavba téměř dokončena, pak vysvětlovat lidem, že na změnu jejího umístění je pozdě. Sídlíště „U peršingů“ pravděpodobně skutečně navrhoval počítač, kterému nebyl programátorem naprogramován podpis. PETR VYCHODIL

Stanovisko městského národního výboru k dopisu pana Petra Vychodila

K problému výstavby zdravotního střediska lze k již publikovaným stanoviskům ještě doplnit: Návazně na podpisovou akci občanů, protestujících proti výstavbě, proběhla podpisová akce na podporu výstavby, zhruba se stejným počtem podpisů.

Dalším závažným argumentem podporujícím dokončení střediska je skutečnost, že na středisko jsou vyčleněny finanční prostředky z tzv. KBV a tyto prostředky lze bohužel čerpat jen na stavby zahájené v roce 1990.

Rokem 1991 zaniká tato forma výstavby a zaniká i tato forma financování.

Zastavení stavby střediska by naše město o tento objekt definitivně přišlo, protože by nebylo možné v rámci roku 1990 zajistit novou lokalitu, nový projekt, nového dodavatele a nové napojení na inženýrské sítě.

Kdyby se po územní a projektové přípravě zahájila stavba v r. 1991 nebo 1992, nebyly by na ni peníze.

FRANTIŠEK KNIŽEK

TEREZA

půjčovna svatebních
a společenských šatů

je otevřena od pondělí do čtvrtka
vždy od 16 do 18 hodin!

Libuše Domalipová

Lesní 2968

VARNSDORF 5

Poděkování

Děkuji všem přátelům a známým, kteří se přišli naposledy rozloučit s mým manželem Antonínem Štěpánkem, za květinové dary a projevy úcty.

BLAŽENA ŠTĚPÁNKOVÁ

DNES PŮJDEME DO KINA

Dnes půjdeme do kina, ale ne jako obvykle do hlediště, nýbrž zadem do promítací kabiny za hlavním promítačem panem Miroslavem Škodou a zástupcem vedoucího kina panem Františkem Vogeltanzem. Budeme si povídat o skladbě programů, kvalitě filmových kopií, návštěvnosti a finančních problémech kina Panorama. Než začneme, pozdravíme vedoucího kina pana Zd. Musilu, který je dlouhodobě nemocný a popřejeme mu brzké uzdravení.

Kino Panorama je rozpočtovou organizací města. Snahou jejího vedení je uvádět atraktivní tituly, které přitahují diváky do hlediště. Jak se to daří v dnešní době?

F. V.: Na každý měsíc máme plán tržeb v průměru 40 tisíc korun, což představuje asi šest tisíc diváků. Letos byl nejúspěšnějším měsícem červen s 9385 a říjen se 7063 diváky. Zato v září navštívilo kino jen 2722 osob. Největší úspěch v návštěvnosti měly filmy Krotitelé duchů II. — 70 mm (2542 diváků) a Indiana Jones a chrám zkázy (2324 diváků).

Každý měsíc je na programu mnoho repríz. Je o premiéry taková nouze?

F. V.: Distribuci filmů zatím provádí monopolní organizace, kterou je Ústřední půjčovna filmů Praha, prostřednictvím krajského filmového podniku. Je určeno pořadí měst, která mají přednostní právo uvádět premiéry. Panorama patří mezi premiérová kina, přesto se dosti často stává, že k nám přicházejí filmy z menších měst. I zde se zřejmě hledají cestičky, jak obejít dohodu a vylepšit si tržbu. Dobrých premiér je však stále méně, a tak často naplňujeme měsíční program reprízami. Dobrá repríza dokáže přilákat do hlediště mnohem více diváků než slabá premiéra. Tak např. Hříšný tanec zatím pokaždé naplnil sál našeho kina.

Během promítání lze pozorovat, že kvalita filmů není vždy v pořádku.

M. Š.: Každou kopii musíme po obdržení přikontrolovat. Takováto příprava trvá 2 až 3 hodiny; při ní musí technik porovnat stav kopie s původním záznamem. Zjistí-li poškození, které není v záznamu uvedené, musí ještě před promítáním zaslat telegram na službu ÚPF do Prahy. Jinak by poškození platil ze své kapsy. Každé další poškození, ke kterému dojde během promítání, hradí promítač.

Při obnovené premiéře by však ÚPF měla rozesílat nové kopie. Děje se tak skutečně?

M. Š.: Jak kdy. Každá kopie by měla vydržet 600 až 900 promítnutí. V první kategorii je však jen do 80 až 100 promítnutí. Při obnovené premiéře dostáváme často staré a poškozené kopie, jejichž kvalita je navíc ovlivněna i druhem použitého materiálu.

V poslední době je stále méně 70-milimetrových filmů. Přitom šlo ve směr o velmi úspěšné tituly.

F. V.: Tyto filmy a kina jsou pomalu „na vymření“. Jejich výroba je příliš nákladná, šestikanálový zvuk náročný, náhradní díly do aparatury nejsou. Každá kopie přichází přímo od výrobce. Naše kino patří mezi poslední výjimky u nás.

Jaké jsou novinky ve výrobě a promítání filmů?

F. V.: K nejznámějším novinkám patří filmy se stereofonním zvukem (dolby stereo). Zvuk není součástí

kopie jako doposud, a je řízen počítačem. Takových kin je u nás zatím málo.

Kinokavárna, naše druhé kino, je v pronájmu. Jakou konkurenci pro vás znamená?

F. V.: Jistěže konkurenci je. Má však stejné potíže, ne-li větší, jako naše kino. Snaží se proto ztráty vyrovnat restauračním provozem a diskotékami. My se snažíme získat diváky různou programovou skladbou. Hrajeme denně dva tituly, odpoledne zejména pro mládež, večer pro dospělá. Na zkoušku hodláme promítat večerní program v pátek od 15.30 hodin pro ty, kterým večerní hodiny z různých důvodů nevyhovují.

Chemické čištění je ztrátové

Redakce obdržela reakci na článek „Ejhle rychloslužba“, uveřejněný ve 20. čísle HS. Podstatnou část odpovědi otiiskujeme.

Efektivnost oboru chemického čištění je podle přehledu ekonomických ukazatelů členských podniků Sdružení prádel a čistíren na celém území státu velice ztrátová. Jen pro informaci — v roce 1989 dosáhla ztráta v oboru chemického čištění v republice výše 28,5 mil. Kčs. Nejsme v tomto směru žádnou pozitivní výjimkou. V letošním roce navíc došlo k výraznému zvýšení ceny těžkého benzínu pro chemické čištění. Ceník nám prozatím nedovoluje přejít na smluvní ceny. Samozřejmě bychom toho využili. Ve snaze zachovat tuto nerentabilní službu pro naše občany ve městě (za takovýchto podmínek

Je reálné, aby kino nebylo ztrátové?

F. V.: Za současného stavu, kdy ÚPF požaduje z každé vybrané koruny 50 haléřů, bude kino vždy ztrátové. Vstupné můžeme upravit o dvě koruny nahoru či dolů, ale to mnoho nepomůže. Očekáváme, že dojde ke zdražení kopií až o 400 %. Zahraniční filmy se dále podraží — nákup filmů je za valuty a za lepší titul zaplatí půjčovna milióny dolarů. Zahraniční partneři odstupují od smluvních cen a požadují podíly na zisku.

Jaká je tedy budoucnost biografů? Mají šanci přežít rok 2000?

F. V.: Jsem přesvědčen, že ani dnešní móda videa a satelitního příjmu nepřinese ztrátu zájmu diváků o kina. Je však třeba začít znovu u mládeže, vychovat si novou generaci diváků. Musíme přestat dětem promítat stále stejné pohádky, jako jsme to dělali doposud. Kino je a zůstane společenskou záležitostí, místem kontaktu lidí a ověření vlastních reakcí. Rekl bych, že kino je věčné.

Rozhovor připravil R. DAUSCH

by ji žádný soukromník neprovozoval) jsme využili toho, že jsme schopni v tomto oboru dodržet expresní termíny.

Vlivem stěhování sběrný z Leninovy na Pražskou ulici došlo opravdu k jednodennímu výpadku v jejich provozu. Za to se samozřejmě našim zákazníkům omlouváme, panu Lébloví zvláště.

Máme za to, že se jedná o minimální dobu uzavření vzhledem k rozsahu práce, která musela být v tak krátké době provedena. Služba však byla zajištěna provozem sběrný na ulici SNP. Nebylo tedy nutné jezdit do sousedního města, jak se někdy děje při uzavření provozoven jiných podniků z daleko méně závažných důvodů.

TOMÁŠ HOSPODKA
ředitel Podniku služeb

§ PARAGRAFY §

□ Nopoučitelní se zdají být Rómové M. Č. a L. Č., ačkoliv nesou na svých bedrech již trestní stíhání za několik vloupání. Dne 21. listopadu byli zadrženi hlídkou VB při vloupání do prodejny potravin ve Varnsdorfu VII, 28. listopadu si připsali na své konto vloupání do kanceláře Moto-techny.

□ Příliš pomalý byl v noci 28. listopadu J. S. z Rumburku, obtížený elektronikou za 10 000 Kčs po vloupání do prodejny domácích potřeb ve Varnsdorfu. Příslušníci Pohraniční stráže, posilující výkon služby, prokázali dostatečnou fyzickou kondici a pachatele bleskurychle zadrželi.

□ 30. listopadu inzultoval na parketu hotelu Praha M. P. obsluhující číšníci jenom proto, že si dovolila požádat o zaplacení konzumace. Zakročující hlídce vyhrožoval fyzickou likvidací a častoval ji vybranými vý-

razy. Neušetřil ani zdravotní personál polikliniky ve Varnsdorfu a na protialkoholní záchytné stanici v Děčíně. Trestní stíhání pro trestné činy výtržnictví a útoku na veřejného činitele snad zchladí jeho temperament.

□ 1. prosince kolem 16. hodiny se rozhodl O. C. z České Kamenice se svým společníkem vylepšit si finanční situaci. Není divu, když vypůjčených 20 000 Kčs prohrál v kartách. Za obět si vybrali oficiálního směnárníka Miroslava Caltu, který se nechtěl nechat snadno oloupit, a tak mu „domluvili“ kladivem natolik, že utrpěl vážná zranění obličeje, se kterými zápasí řada odborníků v krajské nemocnici. Použití připravenou dýku se jim již nepodařilo, neboť několik odvážných občanů zakročilo. Přesto jej stačili oloupit o osobní doklady a 500 Kčs. Róm O. C. byl zadržen, společníkovi se podařilo uprchnout. Věříme, že ne na dlouho. Příslušníci VB Varnsdorfu děkují obětavým občanům za jejich odvážný zákrok.

Warnolčice - okno do Lužice

Letos na podzim tomu bylo právě 45 let, kdy bylo ve Varnsdorfu obětavostí místních občanů, především učitelů a pracovníků národního výboru, zřízeno na pomoc Lužickým Srbům svobodné lužickosrbské školství.

V roce 1945 byly ve válkou zničené Lužici materiální podmínky pro vznik lužickosrbského školství takřka nemyslitelné. Nemačnou roli sehrála poválečná neochota německých úřadů a Němců samotných pomoci obrození lužickosrbského národa, který byl ve fašistickém Německu postupně a systematicky likvidován a v roce 1945 již neměl prakticky žádnou vlastní národní inteligenci.

Za této situace jim poskytla pomoc a zachránila tak tento národ Československá republika. Bylo tak znovu obnoveno tradiční přátelství a styky Čechů a Lužických Srbů. Konkrétně se o pomoc zasloužila především Ústřední matice školská. Odhaduje se, že z její podpory po válce v ČSR studovalo nebo se učilo v různých typech škol kolem 1000 Lužických Srbů.

První kroky k založení vlastního lužickosrbského školství byly učiněny v České Lípě a ve Varnsdorfu.

Ve Varnsdorfu byla tato pomoc zahájena zřízením dvou kursů pro Lužičany — zemědělského a obchodního — pro přibližně 50 až 60 studentů z Horní Lužice.

Varnsdorf, lužickosrbsky Warnolčice (některé prameny uvádějí i Warnolčice či Warbočice), se tak stal od roku 1945 postupně centrem svobodného lužickosrbského školství a „oknem do Lužice“, jak byl tehdy často nazýván. Lužické třídy byly umístěny v budově střední školy (nyní ZŠ Střelecká ul.) a v budově tehdejší obchodní školy v tzv. Mariánském ústavu (nyní SOU energetické). Největší počet žáků se však vzdělával na soukromém gymnáziu ÚMŠ, které bylo

pro nedostatek učeben a dalších prostor přestěhováno 1. 1. 1947 z České Lípy.

Události roku 1948 nezůstaly bez vlivu na celou lužickosrbskou družinu ve Varnsdorfu. Většina lužických učitelů během roku 1948 z Varnsdorfu odešla zpět do Lužice. Navíc lužickosrbský akční výbor vyhostil z ČSR některé studenty, jejichž „spolehlivost“ nebyla dostatečně prokázána.

Dnem 30. června 1949 odchází z Varnsdorfu prakticky všichni lužickosrbské žáci i učitelé. Vrací se většinou do svých domovů v Lužici. Nejvyšší dvě třídy gymnázia (sexta a septima) pokračují ve studiu z rozhodnutí KNV v Liberci ve školním roce 1949/50 v krajském městě.

Od srpna 1946 zahájil ve Varnsdorfu činnost další článek lužickosrbského školství, a to kurs pro výchovu nových lužickosrbských učitelů. Připočteme-li i lužická oddělení žáků v měšťanské škole, zajišťoval Varnsdorf pro Lužičany praktický veškeré úroveň vzdělání.

Školní roky 1948/49 ve Varnsdorfu a 1949/50 v Liberci byly pro lužickosrbské studenty v ČSR poslední. Další studium a ukončení příp. maturitou u gymnazistů je už čekaly v jejich vlasti. Konsolidace poměrů v nově utvořená NDR již zajišťovala Lužickým Srbům vlastní školství a právo na vzdělání v mateřském jazyce. V Lužici bylo postupně vybudováno národní základní školství, dvě gymnázia, tři učitelské a vědecké ústavy.

A jaká je situace v Lužici dnes? Katastrofální! Ani v NDR nebylo možné čelit asimilaci tohoto národa.

V Dolní Lužici je situace tragická. Dolnolužický mluví už jen několik (!) rodin. V Horní Lužici je situace o poznání lepší, ale i tak připomíná „zapadlé vlastence“. Ke slovanské lužickosrbské národnosti se hlásí asi 80 tisíc občanů, mnozí však již „svoji“ řeč neznají. „Přežít“ se jim podaří pouze tehdy, když si i německé úřady uvědomí, že se nejedná v žádném případě o národnostní menšinu, ale o národ ve své vlasti! Nestane-li se jejich jazyk na území Dolní a Horní Lužice úředním spolu s německým, asimilace bude neúprosně pokračovat.

J. MELICHAR

Koledy M. Kubišové

Na trhu se objevila gramodeska s nahrávkami adventních písní a koled v podání Marty Kubišové a bratří Ebenů. Je pozoruhodná pro svůj obsah, ale pro nás také tím, že na celém projektu se podílel varnsdorfský Vladimír Jelen, toho času student pražské konzervatoře. mhra

VÁZENÍ OBČANĚ,

KOMERČNÍ BANKA, pobočka Děčín, sděluje, že dnem 4. prosince 1990 otevírá expozituru ve Varnsdorfu na Pražské ulici v objektu Domu služeb.

Činnost zahajuje směnárenskými službami v rozsahu pondělí až pátek.

Pokladní hodiny jsou:

v pondělí a ve středu

10—12 hod. a 13—16 hod.

v úterý a ve čtvrtek

9—13 hodin

v pátek

8—13 hodin.

V nejbližší době Komerční banka počítá s poskytováním dalších služeb, o kterých budete včas informováni.

Mluvení o ochraně přírody zůstává jen mluvením. I když je zakázáno porážet a ničit stromy, vždy se najde nějaký fiškus nebo kazisvět, který bude vědět, jak zákon obejít nebo nebrat na vědomí.

Dodnes je mi záhadou, proč se před dvěma roky zlikvidovala alej padesáti kaštanů u varnsdorfského nádraží. Protože jsem tuto otázku zaslala Čs. televizi, dostala jsem laskavou odpověď od soudruha Oldřicha Tomáška, vedoucího odboru kultury ONV Děčín, který mi se soudružským pozdravem sdělil, že stromy ke kácení posoudil nejprve konzervátor státní ochrany přírody s. Šedivý. Na místě zjistil, že stromy jsou vesměs nemocné atd. I když jsem laik, podle pářezů jsem viděla, že těch nemocných, vykotlaných bylo nanejvýš pět. A pokud je mi známo, i stromy se dají léčit. Kmeny pokácených stromů se rychlostí blesku odvezly neznámo kam. Podle odpovědi s. Tomáška si Technické služby odvezly dřevo ke spálení. Přitom v modelárně s. p. TOS pro svou práci neměli materiál. V té době se

ve Zpravodaji objevil také článek zdůvodňující pokácení kaštanů: „...kaštany ohrožovaly bezpečnost chodců...“ Jak vidno, vše se dá nějak zdůvodnit.

Ach, ty nebohá přírodo!

Když se nedá strom zlikvidovat pomocí úřadů, dá se to udělat i jinak: Pod křovinami jsou tři řady vzrostlých stromů. Mají i jednu funkci navíc tím, že chrání níže položený objekt domků před studenými zimními větry. Při jedné procházce Polní ulicí jsem se zastavila u těchto stromů, abych se zalíbením pohlédla do zeleného listoví, které se ve větru blýská, chvěje, šumí... Sjedou pohledem po kmeni

jednoho z nich, a co nevidím? Strom je ve výšce asi 80 cm navrtaný! Kolem otvoru až dolů ke kořeni bez kůry kmen holý, suchý, jako kost ohlodaná od hladové hyeny. Prohlížela jsem ostatní stromy a napočítala takto postižených deset. Víc jsem nezjišťovala. Co by to bylo platné, vid, ty lidská hlouposti, která, když jde o prospěch, neznáš mezí?!

Další šokující zážitek mě potkal jedné neděle v podvečer. I přesto, že se již stmívalo, viděla jsem! V ulici Sv. Čecha mezi zahrádkami si někdo vylepšoval fyzickou kondici během a svou vitalitu ukázal nakopnutím předmětu, který mu ležel v cestě. Ozval se hlasitý zvuk prasklého míče letícího daleko před běžce-fotbalistu, který ještě se dvěma muži mizel v šeru. Zlé tušení mě vrátilo zpět po stopách onoho sportovce a neklamalo mě. Na kraji silnice ležel stočený ještě nedospělý ježek. Odkutáela jsem ho do trávy. Nepohnul se. I když se vzpamatuje, někde v ústraní zajde, jestli se tak nestalo okamžitě na místě.

IRENA ŠUBROVÁ